

необходимъ и за животните кислородъ. Растенията са хранатъ не само изъ земята, а и отъ въздухътъ. За тая цѣль природата имъ е дала шумки. Съко едно листо има цѣли милиони малки дупчици, които ние можеме да видиме само съ увеличително стъкло (микроскопъ). Чрезъ тия дупчици растението тѣгли изъ въздухътъ въгленна кислота, *амониякъ* (ammoniacum) и вода; изъ тия също дупчици то изгонва изъ себѣ си непотрѣбната вода и кислородътъ. Когато слънечните лучи нагрѣватъ растението, то въгленната кислота, която е то погълнало, са разединява: въглеродътъ остава въ растението, а кислородътъ са отдѣлява и съединява са съ въздухътъ. Трѣба да ви кажа и това, че шумките приематъ въгленна кислота и пущатъ изъ себѣ си кислородъ даже и тогава, когато тие бѣдатъ отдѣлени отъ растението. Ако натопиме цвѣте въ една чаша съ вода, която съдържава въгленна кислота, и да я изнесеме на слънцето, то въгленната кислота тоя си частъ изчезва изъ водата и поглъща са отъ цвѣтето. Ако покриеме водата съ стъкленъ капакъ, то въ него са събира голѣмо количество чистъ кислородъ. Колкото на едно растение е по-потрѣбна храна, толкова повече то става и по-кичесто. Когато ние нѣколко пѣти нарѣдъ осѣчеме на едно дърво шумата, то това дърво твърде скоро умира. И така, растенията не могатъ безъ въгленна кислота; а животните не могатъ безъ растенията, отъ които тие добиватъ не само храна, а и кислородъ. Ако ние унищожиме една малка частъ отъ кислородътъ, то би са измѣнила и самата природа. Азъ казахъ вече, че въ природата е сичко необходимо и че съко нѣ-